

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8 (tiskarna I. nadst.). Uradne ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 5. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROČNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko in Bosno K 21:60, polletna K 10:80, četrtletna K 5:40, mesečna K 1:80; za Nemčijo celoletno K 26:40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36:—.

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov
ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNIŠTVO se nahaja v Šelenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. zvečer. Inzerati: enostopna petlitrsica 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštne proste.

Štev. 342.

V Ljubljani, v soboto dne 27. julija 1912.

Leto II.

Vabilo na naročbo.

Zarja izhaja vsak dan ob 11. dopoldne in stane naročnina

Za avstro-ogrske kraje:	
celoletna	K 21:60
polletna	10:80
četrtletna	5:40
mesečna	1:80

Za Nemčijo:	
celoletna	K 26:40
polletna	13:20
četrtletna	6:60
mesečna	2:20

Za ostalo inozemstvo celoletno 36 kron in sicer s pošiljanjem na dom ali po pošti. Naročnino je pošiljati naprej.

Posamezna številka 8 vin. v administraciji in tobakarnah.

Naročnina se pošilja pod naslovom: Upravništvo "Zarje" v Ljubljani.

Narobe politika.

Politika in gospodarstvo sta neločljiva pojma. Vsaka politika ima gospodarske namene in zastopa kakršnekoli gospodarske interese. Politična stranka, ki to taji, je hinavska ali pa konfuzna. Če misli, da je mogoče ločiti politiko od gospodarskih načel in stremeljenj, tedaj je njeno duševno ubožstvo tako veliko, da je njen obstanek popolnoma neopravičen, in je njen resnični interes dela le napotje. Če pa boju resničnih interesov dela le napotje, da se da graditi vsaka politika na gospodarskih temeljih, pa taji to resnico, tedaj ima zahrbtnje namene in je nepoštena. Vse kulturne obleke, s katerimi so odete razne stranke, verske in narodne, filozofične in prosvetne, so samo obleke; kar tiči v njih, so pa vedno gospodarski interesi. Včasih je odeja naravna, telesu priškrta, takorekoč zrasla na njem, kakor raste drevo iz zemlje, kakor raste vsa civilizacija in kultura iz dela; včasih pa je obleka lažniva in ima le skriti pravo obliko telesa.

Mogočni razvoj gospodarskih razmer, zlasti vse jasnejše se kažejo gospodarska naspotja vplivajo na to, da morajo stranke tudi v gospodarskem oziru boljbolj kazati pravo barvo. Marsikatera ne stori tega rada, ker ji je nejasnost koristna in ker bi z očitnim priznanjem dejstev prepadila pristaše, ki ji ostajajo zvesti le za to, ker mislijo, da lahko varuje njihove interese, tako kakor trdi. Ali dejstva so premočna, da bi mogla neodkritosrčnost trajno uspevati. Silineje od vseh besed učinkujeta korist in škoda. Razvrstitev strank po gospodarskih načelih napreduje nevdržema in vse bolj se bližamo tisti stopnji, ko bodo vsi ljudje samo po svojih gospodarskih interesih ločeni v stranki.

Ali tudi v tem razvoju so včasih komični ali žaljivi momenti; ravno sedaj je na Kranjskem v celokoma zelo resnih in ne veselih političnih razmerah nekaj prav humorističnega: Barve so pomešane in meščanska politika hodi po glavi.

Liberalne stranke po vsem svetu, par excellence meščanske stranke, so se razvile na tleh modernega, kapitalističnega gospodarstva kot zastopnice buržvaznih interesov. Bivstvo

liberalizma je takozvana gospodarska svoboda; »kar kdo more«, je njegovo načelo, svobodna konkurenca je njegov nauk.

Naš namen ni, da dokažemo, kako nesvoboden, resnični svobodni naravnost sovražen je ta nauk, ki popolnoma prezira dejstvo, da je sedanja neenakost ljudi — ne naravna, temveč umetno ustvarjena gospodarska neenakost — največja ovira resnične svobode. Zanima nas liberalizem, tak kakršen je po svoji doktrini. Kot dete kapitalističnega gospodarstva smatra njegovo pot za svojo in hoče z nje odstraniti vse ovire. Industrialnost in z njo spojeno kupčevalstvo je duša liberalizma; nič ga ne karaktizira tako kakor podjetnost in spekulativnost. Izkoriščanje ni nič drugega kakor logična, neizogibna posledica teh elementov. Liberalizem ljubi velik slog; malenkosti niso po njegovem okusu, in le tedaj najdejo milost v njegovih očeh, če jih smatra le za začetek, iz katerega se razvije še kaj velikega. Kakor ustvarja liberalizem ogromna bogastva, tako povzroča tudi velikanske pomeje in krize. Previdnost ima zanj le do neke meje veljavo, nikakor pa ji ne priznava toliko pravice, da bi mu smela ugrabiti kakšen četudi riskiran profit.

Na drugi strani stoje konservativne stranke, neprenehoma svareče pred naglico, osredotočujoče vse v namenu, da se kolikor mogoče neizpremenjeno ohrani to, kar je. Konservativnost je po svoji naravi sovražna spekulaciji, zlasti pa vsaki nezanesljivi spekulaciji. Vsaka novotarija ji je sumljiva. Ščititi hoče »male eksistence«, predvsem srednje sloje, pa preklanja zaradi tega veliki kapitalizem in zatira delavsko gibanje. »Previdnost« mu je vsaka tretja beseda, in neprenehoma svari in svari. Konservativne stranke so večinoma tudi klerikalne.

Tako je povsod, kjer se oblike vjemajo z načeli in kjer se razmere normalno razvijajo. Pri nas pa . . . no, pri nas je skoraj narobe, in to je najboljši dokaz, da živimo v nenormalnih, vsled tega tudi nevdržnih razmerah.

Vzemimo le en slučaj, ki je tako značilen, da osvetljuje ves položaj. Ta teden je dva dni zasedal kranjski deželni zbor. Povsem nedvomno je bil sklican zaradi zadrug, katerim hoče dežela nakloniti svoje jamstvo, v konkretnem slučaju zaradi klerikalnih zadrug, ki potrebujejo umetne podpore kakor slepec palice, in ker ne bi klerikalci niti vzdihnili, če bi vse socialistične in liberalne zadruge čez noč slana vzela. Že ta zakon o zadrugah in o deželnem jamstvu, o katerem bi bilo v drugih razmerah vredno govoriti, je skrajno nekonservativen, ker obsega kljub vsem referentnim besedam velikanski riziko. Klerikalci so morali storiti svojo previdnosti veliko silo, da so glasovali zanj.

Velikanskega pomena pa je zakon o vodno-električnih napravah, ki ga je večina sprejela po predlogih deželnega odbora. In tukaj je res tako, kakor da je hotela zgodovina napraviti groteskno šalo. Ta zakon pomeni industrializem in pomeni spekulativnost. Velikanske investicije so potrebne za električno centralo. Delo se ima izvršiti v velikem slogu, ker se drugače niti ne more. Korist, ki jo prinese podjetje, bo lahko velikanska; ali mogoče je tudi ogromna izguba, ki obremeni deželo za dolga

desetletja. Izkratka, riziko povsem kapitalističnega značaja.

In kaj se godi? Klerikalci glasujejo z obemi rokami za zakon, liberalci ga pelajo od sebe kakor zastrupljeno jed. Kar bi moralo biti zgoraj, je na dnu, in na vrhu je, kar bi moralo biti spodaj. Liberalizem je konservativen, in klerikalizem je revolucionaren . . . Edini bivši poslanec Mandelj je ostal med klerikalci konservativcev.

Seveda je stališče liberalcev v enem oziru zelo razumljivo. Oni zahtevajo dokaz rentabilnosti, in da tega dokaza ni, je povsem gotovo. Mogoče, da je rentabilnosta verjetna, ali od verjetnosti do sigurnosti je jako dolga pot.

Todi ničemur se ni čuditi. Tudi to je moralo priti tako, kakor je moral protikapitalistični Lueger na Dunaju kapitalistično gospodariti. Kdor hoče v sedanjih časih vladati, ne more sedeti med kapitalizmom in socializmom in ne more ostati konservativen. Ko je klerikalna stranka prišla do krmila, je morala zaplavati v kapitalistični struji z vsemi posledicami. In postala je takorekoč liberalna. Stališče liberalcev se pa razlaga enostavno s tem, da so v opoziciji.

Konec tragedije sibirskih delavcev.

Nezaupljivo je pozdravilo delavsko časopisje imenovanje Manuhina, ki je član državnega sveta, ko je bil poklican, da preišče vzroke krvavega klanja med delavstvom v lenskkih zlatih rudnikih. Nezaupanje je bilo popolnoma opravičeno. Revizija v lenskimi morilnicah ni prinesla delavstvu nikakršnega uspeha, Manuhin je sicer priznal, da res vladajo grozne razmere, ali da bi storil odločilne korake za odpravo teh razmer, do tega se ni povzpel. Nasilneži in morilci delavcev hodijo pod svetlim solncem, kakor da bi nedolžnejši ljudi ne bilo na svetu. Tako je pač v sveti Rusiji. Tik pred Manuhinim odhodom iz Peterburga je ravnateljstvo lenskkih rudnikov kazalo nekaj, kakor da bi hotelo uresničiti zahteve delavcev, obenem pa so si oblasti na vse pretege prizadevale, da bi odstranile najvažnejše priče krvavega klanja in tako zatemnile resnični položaj. Manuhin, ki je imel zelo dalekosežna pooblastila, je hotel predvsem pregovoriti stavkujoče delavce, da bi se vrnili na delo, kakor da bi bil glavni namen njegovega potovanja poravnati stavko in potegniti ravnateljstvo lenske družbe iz močvirja, v katero je zašlo vsled svojega pohlepa po dobičku in vsled svoje krvočnosti. Z raznimi demagogičnimi sredstvi je hotel vladni pooblaščenec varati javno mnenje. Po njegovem prizadevanju je dobil car udanostno brzojanko, kateri so baje delavci z navdušenjem pritrdili. Ali vse je ostalo, kakor je bilo prej. Se vedno je uradno ravnatelj Belosero, ki je s svojim sirovim postopanjem prisilil delavce k stavki, še vedno so ostali na svojih službenih mestih vsi vladni uradniki, sodniki, državni pravdniki, policaji, ki so bili vsi poslušni agenti vsega mogočnega rudokopne družbe, še vedno je imel vrhovno oblast ritmister Treščenkovi. Oni Treščenkovi, ki je hladnokrvno gledal, kako je tekla delavska kri v po-

tokih in ki je prejemal od rudokopne družbe na dan 15 rubljev, kakor je dokazala revizija trgovskih knjig.

Manuhinova poročila v Peterburg se popolnoma vjemajo s senzacionalnimi razkritji konservativnega pisatelja kneza Meščerskega, ki jih je pred kratkim priobčil v svojem tedniku in ki jasno dokazujejo, da je bilo krvavo klanje v lenskkih rudnikih uprizorjeno po družbenih agentih in da je delavce namenoma izzival ritmister Treščenkovi. Hladnokrvno so oddajali cele salve med mirno, neoboroženo delavsko množico. Manuhin je dalje potrdil, da je stavka popolnoma mirno potekla in ni bilo nobenega povoda kakršnikoli bojazni, da je bila aretacija stavkovnega komiteja neutemeljena in da so bile zahteve delavcev, ki so res v nečloveških razmerah živeli, popolnoma upravičene. Kljub vsem tem razkritjem je ostalo vse nespremenjeno. Nasprotno pa je dosegla rudokopna družba s pomočjo visokih uradnikov vse. Dolgotrajne razprave med delavstvom in ravnateljstvom, ki so se vršile v navzočnosti Manuhina, so bile brezuspešne, ker je ravnateljstvo intrigiralo. Štiri dolge mesece so se delavci borili z brezprimerno žilavostjo za svoje izboljšanje, ko so pa spoznali, da ravnateljstvo ne upošteva njihovih zahtev, so kratkomalo odložili delo in zahtevali, da se jim dovoli odpotovanje iz tega pekla.

11. julija so izročili delavci senatorju Manuhinu spomenico, v kateri pravijo: »Delavci, zbrani 10. t. m. na shodu, so po dolgem razmotrivanju pogodbe prišli do zaključka, da je nova pogodba sicer boljše od prejšnje, da pa se niso bistvene zahteve delavcev, na katere polagamo največjo važnost, prav nič upoštevale: delovni red je ostal isti, uprava rudnika je ista, okrutno postopanje Beloserova ni polajalo vzlic navzočnosti vladnega revizorja, krivde niso pripoznali lenki družbi in ni se ji naložila dolžnost, da bi nam dala zadoščenje za naše muke in za kršitev pogodbe. Senatorjeva revizija ni pripomogla, da bi postala resnica tudi pravica in krivca krvavega poboja od 17. aprila ni policala k odgovoru, medtem ko so naši delegatje še vedno v ječi. Zaraditega ne moremo podpisati pogodbe in tudi ne moremo ostati v službi lenske družbe. Ob koncu debate se je v tajnem glasovanju izreklo od 2005 navzočih oseb 1998 proti novi pogodbi in obenem smo sklenili, da ne gremo več na delo, temveč zahtevamo, da nas puste v obljudene kraje, da poiščemo novo delo.«

Tri tedne so čakali delavci na izid revizije. Sedaj, ko so spoznali njeno brezuspešnost, so zalučili zastopniku carjeve »pravičnosti« v obraz svoje nezaupanje, svoje zaničevanje; delavci zapuščajo bojišče, na katerem so izgubili mnogo svojih tovarišev, na katerem pa so dobili globoko spoznanje: spoznanje razredne solidarnosti in pridobili so si simpatije delavstva vsega sveta, ki prinaša svojim sobojevnikom v daljni Sibiriji najtoplejša čuvstva.

Ljubljana in Kranjsko.

— Za »Zarjo«! Vse prijatelje »Zarje« pozivamo, da uporabijo zadnje dni meseca, pred vsem to nedeljo za razširjenje delavskega dnevnika. Mnogo je delavskih krajev še na Slovenskem, kamor prihaja še vse premalo

losti nebeški čudež.

Zdaj je kardinal, ne da bi si vzel časa za umivanje rok, odprl puščico s svetim oljem in se zadovoljil z enim samim pomazanjem, kakor je dovoljeno v slučaju sile, ter položil s srebrno žlico eno samo kapljico na izsušena, že od smrti osivela usta.

»Per istam sanctam unctionem, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus quicquid per visum, auditum, odoratum, gustum, tactum deliquisti.«

Oh, s kakšnim vernim, gorečim srcem je izgovarjal te prošnje za odpustčenje, da izbriše božja milost grehe, storjene s peterim čuti, s temi večni izkušnji odprtimi vrati duše. Ali storil je to še z upanjem, da bi bil Bog tako prizanesljiv in vrnil ubogemu bitju življenje, ko ga je kaznovil zaradi njegovih grehov in mu odpustil. Življenje, o Bog, vrni mi življenje, da se ta stari rod Boccanera še pomnoži in da ti bo na večne čase služil na bojišču in pred oltarjem!

Trenotek je kardinal še postal s tresočimi rokami, pričakujoč čudež, in je zrl na nemo obličje, na zatisljene oči umirajočega. Nič se ni zgodilo; noben žarek se ni zasvetil. Don Vigilio je pravkar obrisal usta s kosmičem bombaza, ne da bi bile dale ustne vzdih olajšanja od sebe. Zadnja molitev je bila izmoljena, kardinal se je vrnil spremljan od asistenta v strašnem molku, ki se je zopet razgrnil, v kapelo. Tam sta oba pokleknila in kardinal, klečeč na goli deski, se je zatopil v gorečo molitev. Oči je upiral v bakreno razpelo, pa ni ničesar več videl in slišal; povsem se je podal, prosil Jezusa, naj vzame njega namesto nečaka, če je žrtev potrebna, in še ni obupal, da omehča božji srd, dokler ima Dario le še sapico življenja v sebi, dokler kleči on tako na tleh in govori z Bogom, Tako ponižen je bil in obenem tako vzvišen! Ali se ni vendar moral doseči sporazum med Bogom in Boccanero? Stara palača bi se bila lahko porušila, on ne bi bil opazil pokanja tramov.

EMILE ZOLA:

Rim.

Pri oknu, kamor je bil kardinal Boccanera odvedel doktorja Giordana, sta tiha glasova izrekla nekoliko besed.

Doktor, ki je bil sam ves iz sebe, je napravil gesto premaganega.

»Žal da je. Pripraviti moram Vašo eminenco na to, da bo v eni uri vse končano.«

Kratek molk je nastal.

»Ali bolezen je enaka kakor pri Gallu, kaj ne?«

In ker doktor ni odgovoril, temuč trepetaje gledal na stran, je dodal:

»Izkratka, nalezljiva mrzlica?«

Giordano je prav dobro razumel, kaj zahteval kardinal od njega. Hotel je, da molči; hleba naj bi ostal večno pokopan zaradi dobrega glasu njegove matere cerkve. Nič na svetu ni moglo biti večje, nič ni moglo izražati višjega, pragončijšega veličanstva kakor ta še vedno tragični stojičji, vzvišeni sedemdesetletni stari, ki ni hotel, da bi propadla njegova duhovna družina, kakor ni trpel, da bi se zavlekla njegova človeška družina po neizogibnem blatu senačnega procesa. Ne, ne! Molk, večni molk, v katerem vse počiva in se vse pozabi.

Doktor se je nazadnje poklonil s svojim blagim, klerikalno molčecnim obrazom.

»Da, očitno je nalezljiva mrzlica, kakor je Vaša eminenca povsem prav opazil.«

Zopet so se prikazale velike solze v očeh Boccanere. Zdaj, ko je obvaroval božanstvo, je zopet zakravaljeval njegovo človeško srce. Zaprošil je zdravnika, naj poizkusi še zadnje, naj poizkusi več nego je mogoče. Ali ta je majal z glavo in pokazal s svojimi ubogimi, trepetajočimi rokami na bolnika. Za svojega očeta, za svojo mater ne bi mogel več storiti. Smrt je bila neizogibna. Čemu bi trdil in trpinčil umirajočega, ko bi le povečal njegove bolečine? In ker se je kardinal v očigled bližnje

katastrofe spomnil na svojo sestro Serafino in obupaval, da ne bo mogla še zadnjič objeti svojega nečaka, če se zakasni v Vatikanu, kjer je morala biti, se je zdravnik ponudil, da gre ponj s svojim vozom, ki je spodaj čakal. To traja dvajset minut; če ga bo zadnji trenotek kaj treba, se dotle že vrne.

Ko je ostal kardinal sam pri oknu, je še trenotek nepremično postal. Njegove s solzami zalite oči so zrl skozi okno na nebo in njegove drhteče roke so se iztegovale milo prošee. O Bog, zakaj ne storiš čudeža, ko je ljudska znanost tako majhna in ničemurna, ko je ta zdravnik odhrel, vesel da more ubežati zadregi svoje onemoglosti — zakaj ne storiš čudeža, da pokažeš sijaj svoje vsegamogočnosti? Čudež, čudež! Iz dna svoje verne duše ga je zahteval, nujno, z ukazujočimi molitvijo zemeljskega kneza, ki je prepričan, da je izkazal nebesom znatno službo, ko je vse svoje življenje posvetil cerkvi. Zahteval ga je zaradi svojega plemena, da ne izgine zadnji možski potomec tako klavarno, da more poročiti to močno ljubljeno, zdaj tako grenko plakajočo in tako nesrečno sestro. Čudež, čudež, v prid tema dvema dragima otrokoma! Čudež, ki zopet dvigne družino! Čudež, ki ovekoveči slavno ime Boccanera, in poda tej mladi dvojici neskončno vrsto hrabrih in vernih potomcev!

Ko se je kardinal zopet vrnil v sredo sobe, je bil kakor izpremenjen; vera mu je osušila oči, njegova duša je bila zdaj močna in vdana, prosta vsake slabosti. Izročil se je zopet božjim rokam in sklenil dati sam Dariju zadnje pomazanje. Z gesto je prikladal don Vigilio in ga povedel v stransko sobico, ki je služila za kapelo. Ključ je imel vedno pri sebi. Ta goli prostor, kamor ni nihče prihajal, ta soba v kateri je bil samo majhen oltar iz pobarvanega lesa z visokim bakrenim razpelo, je bila v palači razglašena kakor za svet, neznan in strašen kraj; pravili so, da je Njega eminenca tam preklekal po cele noči v razgovoru s samim Bogom. Ko je zdaj javno vstopil in pustil vrata

na stečaj odprta, je v svojem hrepenenju po čudežu pač hotel prisiliti Boga, da pride z njim vun.

Za oltarjem je bila omarica, in kardinal je stopil tja, da bi vzel štolo in mašno srajco. Tudi puščica s svetim oljem je bila tam, stara srebrna puščica z grbom rodu Boccanera. Ko se je vrnil, mu je sledil don Vigilio, da mu asistira, in takoj so se začele latinske besede.

»Pax huic domini.«

»Et omnis habitantibus in ea.«

Smrt se je bližala tako hitro, tako grozeče, da so morale vse navadne priprave hočeš nočeš izostati. Niti sveč, niti male, z belim prtom pogrnjene mizice ni bilo. Tako je moral kardinal, ker ni bil prinesel blagoslovljene vode in kropilnika, sobo in umirajočega kar s kretno blagoslavit, pri čemer je izgovarjal besede rituala:

»Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealabor.«

Ko je Benedeta videla kardinala vstopiti s svetim oljem, se je silno zgrozila in padla pri koncu postelje na kolena, Pierre in Viktorina sta pa prevzeta od bolestne veličine prizora nekoliko dalje zadej pokleknila. Velike, v snežnobledem obrazu kontesine še povečane oči se niso genile od Darija, katerega niso več spoznale; zakaj njegov obraz je bil prsten, polt je imela barvo čreslovine in koža je bila nagnana kakor starčeva. Ali ne za poroko, ki jo je bil dovolil in želel, temveč za zadnje slovo je njen stric vsegamogočni cerkveni knez prinašal zakrament — za konec vsakega ponosa, za smrt, ki pokončava rodove in jih odnaša s seboj, kakor pometta veter prah po cestah.

Kardinal se ni mogel obotavljati; hitro in polglasno je govoril credo.

»Credo in unum Deum.«

»Amen«, je odgovoril don Vigilio. Po obrednih molitvah je zadnji jecljal še prošnje, da bi se nebesa usmilila ubogega človeka, ki pride zdaj pred Boga, če ga ne pomi-

»Zarje« in kjer bi se s požrtvovalnim delom dalo pomoči armado »Zarjanov«. In vsak naročnik in odjemalec »Zarje« ima še mnogo znanecv in prijateljev, ki se sicer pristojevalno demokratični stranki, a še niso izpolnili sv. je dolžnosti do njenega glasila. Kar poлагamo zavednim sodrugom, ki vedo centi pomen delavskega dnevnika, na srce, ni mnogo in ne zahteva velikega truda. Vsak, kdor je dobre volje in gre zadnje dni tekočega meseca na delo za »Zarjo«, lahko pridobi socialističnemu dnevniku novega naročnika in ojači s tem naše najboljše in najizdatnejše orožje! Na delo!

— **Izredni občni zbor okrajne bolniške blagajne v Zagorju ob Savi.** Pod tem naslovom je prinesel »Slov. Narod« v številki 165. cel kup laži in sumničenja proti blagajni in raznim osebam, celo okrajnemu glavarstvu očita malovredni dopisnik, da podpira socialno demokratične voditelje. Ordo in predrzno je pavšalno sumničenje zastopnika okrajnega glavarstva, če bi komisar ne kontroliral, bi gotovo na občnem zboru ne izjavil, da je pri blagajni tak red, da je za vzor blagajnam, ki jih je kot zastopnik politične oblasti drugod kontroliral. Liberalna klika, kateri pripada tudi lumpovski dopisnik »Sl. Naroda«, pa ima tudi dva, ki nadzorujeta bolniško blagajno; do predzadnjih volitev sta bila Alojzij Ašič, trgovec na Lokah, in Ivan Bajcer, sedlar v Zagorju. Sedaj pa ima Franca Weinbergerja in Gregorja Pungartnika. Osebe, ki jih je klika sama izvolila, kontrolirajo okrajno bolniško blagajno; ako bi ne bilo vse v najlepšem redu, bi morale nerednosti predložiti občnemu zboru, eventuelno tudi javnost poučiti. Časnikarski brigant sumniči tudi svoje ljudi, da zanemarijajo svojo dolžnost. Mi zahtevamo od teh liberalnih revizorjev, da povedo, kaj ni bilo v redu. Drugače ostanete gospodje liberalci z dopisnikom vred to, kar smo vam že enkrat povedali: Nič vredna drhal, ki se vzdržuje na površju samo s pomočjo lažljivih obrekovanj. Kar pa se tiče kontrolorja okrajne bolniške blagajne, ki vam je tako na poti, vam povemo samo sledeče: Sodr. Čepin opravlja svoje delo pri boln. blagajni tako, kakor vsak uslužbenec, kar pa dela v svojih prostih urah, pa vam prav nič mar. Če agitira za svojo stranko in njen časopis v svojem prostem času, mu pač ne mora nihče, kdor pošteno misli, tega očitati. Drugače je gg. liberalci pri vas. Ali niste oprostili vašega tajnika od dela v občinski pisarni tako, da je imel cel popoldan čas agitirati za liberalce; ali ni vaš stražnik, ko je raznašal legitimacije, imel vedno dva agitatorja, ki sta hodila tik za njim, da sta pobirala legitimacije in vsiljevala pooblastila. Fej takemu postopanju kakor ga uganja zagorski liberalizem; in potem si še upa ta brezstidna sodruga drugim očitati neke rektost. Zagorskim obrtnikom pa sledeče na znanje. Socialni demokratje vam še prav nič niso škodovali, če pa bi socialno demokratičnega delavstva ne bilo, bit udi vas ne bilo in puhli liberalci bi poginili, če bi jih to socialno demokratično delavstvo gospodarsko ne podpiralo. Poglejte vendar malo okrog sebe; pri obrtni zadrugi vam morajo plačevati vajenci, da se masti vaš predsednik menda Bajcer z letnim honorarjem, ki ste mu ga še povišali, menda zato, ker nima nič opravila. Ali ni sramotno izkoriščanje: vajenec vam tri leta gara zastoni, potem pa mora še plačevati prispevke, katere porablja za honorar svojega predsednika. Pometajte smeti med sabo in pustite uslužbence okrajne bolniške blagajne pri miru!

— **Politično društvo »Bodočnost«** je imelo v ponedeljek dne 22. t. m. v restavraciji »International« občni zbor, na katerem so bili izvoljeni naslednji člani v odbor: Bartl (predsednik), Kocmur (podpredsednik), Mlinar (blagajnik), Petrič (zapisnikar), A. Kristan in Zore (odborniki); namestniki so: Berdajs, Jaklič, E. Kristan in Polc.

— **Football-odsek »Vzajemnost«.** Kakor smo že poročali, se vrši jutri v nedeljo ob 5. popoldne v Kranju na igrišču »Pod Gaštem« nogometna tekma med ljubljanskim moštvom »Vzajemnost« in škofjeloškim moštvom. Moštvo nogometnega odseka »Vzajemnost« v Ljubljani je še mlado, a kaže vzlic temu precej dobrih moči, vsled tega zna biti tekma zelo zanimiva. Vabijo se ljubljanski in ostali podružnični sodrugi iz Gorenjskega, da se udeležijo tekme. Tekma se vrši ob vsakem vremenu. O uspehu tekme bomo poročali.

— **Prihodno nedeljo, 4. avgusta** bo na vrtu gostilne pri Babniku jako zabavna vrtna veselica pevске podružnice »Vzajemnost«. Tamburaški zbor »Vzajemnost« v Mostah bo igral koncertne točke, pa tudi za ples bo zavrtil. Poleg tega bo igrala še domača godba na pihala. Za zabavo bo torej vsestransko preskrbljeno. Vstopnina je le 30 vin. za osebo; začetek ob 4. popoldne. Vsi prijatelji neprislilene zabave naj se torej 4. avgusta potrudijo v Vodnat in gotovo jim ne bo žal.

— **Iz Tomačevega.** Ker Tomačevci nismo od kraja vsi klerikalni kimavci in smo vzlic župnikovi »prepovedi« imeli v gostilnah godbo se je v nedeljo v Smartnem g. župnik Petrič na nas skopal; skoro vso pridigo je posvetil nepokornim Tomačevskim ovčicam. G. župniku povemo, dasmo se ob zvokih godbe ves dan prav dobro zabavali; dejal je res, da nas je popoldne udarila božja šiba, ker je začelo deževati. Ampak Bog že ve, kaj dela; dež nam je bil prav po volji. Prvič bo več fižola in manj prahu, drugič pa je dež ohladil zrak, da se kri pri plesu ni preveč razgrela... Če se na katoških odrih sme pomnoževati človeški rod, ne yemo, zakaj bi se mi enkrat v letu ne zavrtili, ko je celo David plesal. O Tirolcih velja, da se izpametujejo šele s štiridesetimi leti; koliko je neki star g. župnik Petrič. Kaj pravite? — Osa.

— **Občinske volitve v Trzinu.** Ker je deželna vlada na diktat nemških nacionalcev razveljavila volitev v I. razredu, je cvet tržiške purgarije 23. t. m. še enkrat volil. Delavstvo je ostalo pri teh volitvah izven boja

in je le za zabavo opazovalo srdit boj klerikalno-liberalnih dvoživk in nemške klike. Po agitaciji bi bil človek sklepal, da bo na celi črti poročila ali klerikalno-liberalna, ali pa nemško-nacionalna lista; ampak pokazalo se je, da so vse narodne in verske svetinje od muli, kedar gre za praktične interese purgarjev. Ker sta župnik Potokar in tovarnar Gassner v zadnjem trenutku sklenila kraljvo kupčijo, so bili pristni slovenski narodnjaki opeharjeni in v. odbor so izvolili trije pristaši slovenskega »mišmaša« in trije odborniki nemško nacionalne klike (prej je bil en sam!); propadla sta Ruech in Rihard Mally, namesto njiju sta izvoljena Gassner in Globotschnig. Ako ostane pri tem, bo slika novega občinskega odbora sledeča: 12 in pol klerikalcev, 3 Nemci in 2 in pol liberalca. Ampak kakor govore, bodo glavno narodnjaki rekurirali, da porabijo še neporabljen smodnik od prvih volitev. Če bodo imeli s svojim rekurzum srečo, bo imel župnik še enkrat priliko, da liberalce pošteno potegne, zakaj svobodomiselni mežnarji bodo zanj nedvomno zopet agitirali. Dr. Spaga nastopi baje daljše počitnice po trdem volilnem boju, ki mu ga je od srca privoščiti.

— **Odredba naučnega ministrstva glede praznikov.** Naučno ministrstvo je izdalo važno odredbo, vsled katere ostanejo prazniki, ki so med šolskim letom in sicer Svečnica, Sv. Jožef in Marijin Oznajenje pouka prosti, čeprav jih je cerkvena oblast odpravila.

— **Poseben vlak iz Reke v Postojno.** Jutri v nedeljo, dne 28. julija bo vozil ob 1. uri 38 minut popoldne poseben vlak iz Reke v Postojno. Vozna cena za tja in nazaj je znižana za polovico. V čarobni jami, ki bode slavnostno razsvetljena, se bodo vršili koncerti ples, itd. Po jamskem obisku bo koncertiral Postojnska mestna godba na restavracijskem vrtu »Pri Kroni«. Poseben vlak, ki vozi pri vsakem vremenu, odhaja iz Postojne ob 8. uri 50 min. in prihaja v Reko ob 10. uri 55 minut zvečer.

— **O ponesrečenem deželnem tajniku Korošcu.** Mrtvo truplo vtopljenega deželnega tajnika Frana Korošca so v četrtek popoldne našli v Savi pri Kresnicah. Zgornji del trupla, ki ni bil v vodi, je bil že popolnoma črn, proces trohnenja se pač v vročini hitro prične, noge pa so bile malo opraskane. Zjutraj so našli ob Savini strugi v Lazah samo Koroščevo obleko. Na Korošča je postal pozoren prevoznik na brodu, ki je v sredo prepeljal Korošča preko Save in kateremu je leta pripovedoval, da se gre kopat in da se potem zopet vrne v Ljubljano. — Brodniku se je čudno zdelo, da se Korošec ni vrnil in ker je slišal, da so otroci neke ob Savi videli mrtvo truplo, je jel sklepati, da se je morda Korošcu prigodila kaka nesreča. — Svoja domnevanja je sporočil drugim in tako so jeli iskati ponesrečenca. Ob Savinem pradu so nato našli Koroščevo obleko, lepo zloženo na časopisnem papirju. Po nekem davčnem plačilnem nalogu, ki so ga našli v žepu kot edin dokument, so dognali, da je obleka Koroščeva in utopljenec ni nihče drugi kakor deželni tajnik Franc Korošec. To je potem orožniška postaja na Dolskem brzojavno sporočila ljubljanskemu magistratu. Ob kraju, kjer so našli obleko, je Sava precej globoka. Zato skoro ni dvoma, da se je Korošec utopil, zlasti če se uvažuje, da ni znal plavati. Čudno je to, da se je mož šel kopat na tako globoko mesto, ko je bil sicer vedno skrajno previden. Ko so našli ponesrečenca, so ga prenesli v mrtvašnico v Kresnice. Ravnatelj deželnih uradov gospod M. Zamida je včeraj dal brzojavno obvestiti potom županstva na Blokah Koroščeve sorodnike o tragičnem dogodku. Korošec ima doma še očeta, mater in brata, ki je gospodar na domačem domu. Posebno rad je imel mater, staro ženo, ki bo gotovo smrt svojega sina težko prebolela. Pokojnik, ki je bil navdušen turist, je nameraval danes s svojimi prijatelji napraviti turo na Storžič. Ponesrečenca pripeljejo danes v Ljubljano; spreved gre ob 6. zvečer skozi mesto, da se ga lahko udeležijo njegovi tovariši in prijatelji, od tod prepeljejo truplo k Sv. Trojici na Blokah, kjer se vrši pogreb na ondnotnem domačem pokopališču v nedeljo popoldne.

— **V mestni klavnic** so zaklali od 7. do 14. julija 67 volov, 3bike, 2 kravi, 100 prašičev, 143 telet, 15 kostrunov, 9 kozličev. Vpeljali so 293 kg mesa in 5 telet.

— **Smrtna nesreča vsled octove kisline.** V Tupaličah pri Kranju je pil 4letni sinko posestnika Weissseisna octovo kislino, ki jo je našel v neki steklenici v domači kuhinji. Deček seveda ni vedel kaj pije. Prijel ga je kmalu nato hud krč in otrok je v hudih bolečinah umrl.

— **Delavska nezdga.** V kočevskem rudokopu je ponesrečil 20. t. m. Lacko Sterniecki iz Prage. Med vožnjo v deželno bolnišnico je v vlaku na postaji Grosuplje umrl. Sodnijska obdukcija je dognala, da bi bila vsaka zdravniška pomoč brezuspešna, ker je imel raztelesen pretrgana jetra.

— **Samomor ali zločin?** V Dobrnich so našli v sredo zjutraj v kleti obešeno Nežo Longarjevo iz Občin. Longarjeva je pobegnila od moža, ker je ostro in surovo ravnal z njo. Pred kratkim sta se zaradi tega tudi tožila. Pobotala sta se potem in žena se je pred mesecem vrnila k možu. Obdukcija bo pokazala, ali je Longarjeva izvršila samomor, ali je bila umorjena.

— **Pretep z nožem.** Fantje Martin Zabkar, Alojz Fabjančič in Jože Božič iz Spod. Aplenika so popivali v gostilni Gosenca v Ardrah pri Krškem in se končno sprli. Kakor običajno imel je tudi tukaj glavno besedo nož. Osuvali so se med seboj znatno. Zabkar pa je hotel biti kos tej vojski in je Fabjančiču zasadil nad levo oko nož in ga obdelal z nožem po glavi in oklofutal tako, da mu je počil bobnič desnega ušesa ter je oglušil. Zabkar se bo moral zagovarjati pred porotniki.

— **Karambol.** V četrtek zjutraj je hlapec Ivan Božičnik po Poljanski cesti tako naglo in neprevidno vozil, da je zadel v voz posestnikove hčere Ane Peterčeve iz Dobrunj, ki se je

vsled sunka prevrnil. Peterčeva je padla pod konja, a se k sreči ni nič poškodovala. Mesto, da bi bil Božičnik storil svojo dolžnost in pri-skočil Peterčevi na pomoč, je drvil s konjema dalje.

— **Zaradi prepovedanega povratka** so v sredo aretirali leta 1859. pri Sv. Krištofu pri Celju rojeno slaboglasno Heleno Krezovo. Od-dali so jo sodišču.

— **Kdo ima kovčeg?** Pred dlje časom je dala uslužbenka Ana Škoflek spraviti neki na Sv. Petra nasipu stanujoči stranki svoj kovčeg z obleko in perilom ter potem odpotovala v službo v neko drugo mesto. Dotična stranka naj se čim prej zgłosi pri policijskem uradu, kjer bo izvedela naslov Škoflekove, da ji proti povračilu stroškov pošlje kovčeg.

— **Izgubljen in najdeno.** Šolska učenka Mar. Pogačnik je izgubila srebrni rožni vee-nec. — Gospod Matko Inkert je našel srednjo vsoto denarja.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 27., nedeljo 28. in ponedeljek 29. julija 1917. 1. V obližu reke Salzach. (Potovalna slika). 2. Nauke si išče učenec. (Velekomično). 3. Junakinja telefona. (Ameriška drama. Samo popoldan). 4. Tašča nekaj slut. (Humoreska). 5. Niti usode. (Naravna slika v dveh dejanjih). Nemška biografska družba. Iz življenja gozdarjev. Samo zvečer). 6. Luka zaščitnik. (Igra Andre Dud).

Štajersko.

— **Delavska nezdga.** V Trbovljah sta ponesrečila rudarja Alojz Jelen in Miha Trentl. Prvemu je padel težek kos železa na hrbet in ga hudo poškodoval, drugemu pa je huntu zdro-bil levo nogo. Prepeljali so ju v rudniško bolnišnico.

— **Uboj po sodnijski razpravi.** V Ptuj pred okrajnim sodiščem je bila te dni neka raz-prava med posestnikoma Gregorjem Obrano ter Jožefom Strelcem in njegovim sinom. Vsi so doma od Sv. Marka v ptujskem okraju. Ob-ravnava se je nepovoljno končala za oba Strelca. Že pred sodnijskim poslopjem se je med temi tremi razvil pretep, katerega pa so mimoidoči preprečili. Ko pa so prišli domov, so si zopet skočili na cesti v lase. Oba Strelca sta Obrana tako poškodovala s polmi in ka-menjem, da je eno uro na to umrl. Ubijalca so orožniki odvedli v zapor k okrajnemu sodišču v Ptuj.

— **Poskušen samomor.** Iz Liboje nam po-ročajo: Tukaj se je prejšnji teden hotel obesiti neki Pavel Leskušek. Prišel je domov in se z ženo nekaj sprl. Nejevoljen je šel z doma. Čez nekaj časa pa ga je našel Franc Novak obeše-nega na neki vrbi ob Jarku. Odrezal je hitro vrv in ga tako rešil gotove smrti.

— **Predrzen tat.** V soboto zvečer je šla ne-ka vdova iz Laškega trga obiskat svojo sestro v Gotovlje. V vasi je stopila v gostilno in pila četr t vina. V gostilni pa je bil neki mlad smr-kolin, ki je opazoval če ima vdova kaj denarja. Ko je žena odšla, je šel dotični za njo. V gozdu pa jo je dohitel, segel v žep in rekel če ima kaj sladkorja. Potegnil ji je denarnico in iz nje vzel 45 K, denarnico in nekaj vinarjev ji je potisnil v žep, češ, to je pa tvoje. Tatu so izsledili. Pi-še se Ivan Štamol, doma iz Gotovelj, in je že dobro izurjen v tej stroki. Dobro bi bilo če bi takega človeka poslali v prisilno delavnico, da bi bili vsaj ljudje varni pred njegovimi dolgimi prsti.

— **Okraden je bil** v nedeljo zvečer v Celju neki Hrvat, ki je bil namenjen v Liboje po po-sodo. Prenočil je v Škobernetovem hlevu, kjer mu je neki uzmovič prerezal žep ter iz njega vzel 130 K. Denar, ki ga je imel Hrvat, ni bil njegov, ampak si ga je izposodil. Ravno tako je prerezal še neki drugi osebi žep, ker pa v denarnici ni našel več kakor 2 K, jo je pustil le-žati zraven njega. Predrznati tat je zginil kakor kaifra in ni nobenega sledu o njem.

— **Mariborski glavni kolodvor** bodo po-večali. Že pred več časom se je vršil politični obhod zaradi razširjenja. S prezidavo in razšir-jenjem prično koncem septembra.

— **Nezdga vsled priganjanja.** Pretečeni teden sta ponesrečila v tovarni v Hočah delav-ca Avgust Fridl in Jožef Mikolič. Prvi si je zlo-mil levo nogo, drugi levo roko. V tej tovarni priganjalo delavce tako k delu, da je že več delavcev vsled tega ponesrečilo. Tudi Fridl in Mikolič sta žrtvi tega priganjanja.

— **Konja sta se splašila.** 22. julija je vozil težek voz iz Maribora proti Hočam. Naenkrat so se konji iz neznanega vzroka splašili. Hla-pec je skočil z voza, da bi konje vstavil, a se je zapletel in padel pod voz. Obležal je nezave-sten na cesti, konji so pa divjali dalje z vozom, na katerem sta bila 11letni fant in njegova se-stra. Fant je padel z voza in so ga konji povo-zili, dekle je pa konj ugriznil v prsi.

Goriško.

— **Okrajna organizacija jugoslovanske so-socialno demokratične stranke v Gorici** priredi v nedeljo 28. julija veliko delavsko veselico na prostornem dvorišču gostilne Stefana Furlana v Podgori (blizu novega železnega mosta pri barki). Pri veselici sodelujejo iz prijaznosti sle-deči pevski zbori: Delavski pevski zbor iz Pod-gore; pevski zbor »Izobraževalnega delavskega društva« iz Solkana in »Delavski pevski zbor« iz Gorice. Med veselico in pri plesu bode svirala goriška godba pod vodstvom gospoda Barazzeti. Ob 2. popoldne sprejem sodrugov na veselicnem prostoru; ob pol 3. popoldne slav-nostni govor na veselicnem prostoru; ob pol 4. popoldne začetek veselice. Po končani vese-lici prične javen ples na nalašč zato pripravlje-nem odru, ki bo trajal v pozno noč. Vstopnina k veselici za moške 30 vin.; ženske in otroci v spremstvu so vstopnine prosti. Vstopnina k plesu za vsak komad 10 vin. Čisti dobiček ve-selice je namenjen »milijonskemu skladu« »Zarje«. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na prihodnjo nedeljo, 4. avgusta t. l.

Veselični odbor.

— **Nedeljska veselica.** Zanimanje za vese-lico, ki jo priredi okrajna organizacija v Go-rici v nedeljo 28. t. m. v prid »Zarje«, je med goriškimi in okoliškimi delavstvom zelo ve-liko. Tudi iz bolj oddaljenih krajev so nam so-drugi obljubili svoj prihod. Furlanski sodrugi iz Moše, ki so določili za ta dan izlet v Ogled, so istega preložili na eno prihodnjih nedelj, ker se korporativno udeležijo naše veselice. Upamo tudi, da delavstvo iz raznih vasi goriške okolice ta dan pokaže, posebno ko gre za korist našega strankinega glasila, kako zna ceniti pomen de-lavskega časopisa in se bo veselice udeležilo v čim večjem številu in s tem pripomogli do najlepšega moralnega in materialnega uspeha veselice. Noben, le količjak zaveden delavec, ne sme izostati, vsak naj se udeležijo veselice in s tem pokaže proletarsko solidarnost. Razen že objavljenega sporeda, dodajamo še sledeče: Ob 2. popoldne se zbore sodrugi na veselicnem prostoru, odkjer bo obhod z godbo in zastavo na čelu po Podgori; ob 8. zvečer bo veliko iz-nenadenje. Kdor je radoveden, ta ne sme za-muditi prilike! Tekom večera se bo spuščal umetni ogenj.

— **Vstopnice k veselici**, ki jo priredi okraj-na organizacija v Gorici so v predprodaji: v Solkanu pri sodrugu Josipu Srebrničju; v Šk. Andrežu pri sodrugu Petru Brisko; v Sovod-njah pri sodrugu Cjanu Andreju; v Mirnu pri sodrugu Vinc. Stanta; v Vrtojbi pri sodrugu Iv. Arčonu; v Gorici pri sodrugu Al. Stofla in v Podgori pri sodrugu Mihaelu Markiču.

Trst.

— **Zopetna blamaža Naših Domačih Ovac** N. D. O., ki si je v tepla v glavo, da osreči s svojo organizacijo vse tržaške stroke, je skli-cala včeraj (v četrtek) na javen shod tržaške pekovske delavce. In pekovski delavci so se udeležili shoda v polnem številu, zakaj tako so bili pozvani, da naj se udeležijo shoda v pol-nem številu. Toda »narodnih« pekov je bilo navzočih samo 6. Ko je vstopil v dvorano tajnik zizbambuske organizacije, je takoj po-zval, da naj odide iz dvorane, kdor ni član N. D. O. Naši pekovski delavci, katerih je bilo navzočih kakih 50, so se začeli smejeti češ, kaj bo za boga pošiljal nečlane proč! Potem ostane dvorana prazna. Ko se pa naši niso hoteli odzvati pozivu Janeza groznega, je ta grozni tajnik poslal enega izmed svojih treh po redarje. Tedaj so naši uvideli, da zastop-niki N. D. O. ne marajo govoriti pred javno-stjo in da tudi sicer ni vredno poslušati oslarije narodnih tajnikov, pa so zapustili dvorano, ki je ostala — prazna. Odšli so tudi takozvani »narodni peki«, ki so se sramovali, da imajo za vodjo tako nerodnega fanta. Torej nov zizbambulski poraz.

— **Kuga v Trstu.** Mornarja Nikolaj Gaspich in Ivan Pribila od Lloydovega parnika »Am-phitrite«, ki je došel iz Karamanje, kjer je kuga epidemična, sta zbolela na znakih, ki so jih tako ladjini zdravniki kakor deželni zdravstveni taj-niki in mestni protifikiz spoznala za sumljive kuge.

— **Neskončno nalvna in neskončno zlobna »Edinost«** si domišlja, da nas je zadel v živo z vestjo, ki jo je priobčila v svoji torkovi številki glede sodelovanja socialističnih pevcev pri rojanski cerkveni slavnosti. Domišljuje si, da nas je njena »resnica« zbolela in da smo jo zaradi tega opsovali. Da smo jo opsovali, je res, in res je tudi, da je nismo opsovali prvič. Opsovali smo jo pa zato, ker zasluži. Priznamo radi, da bi v boju s psokami pred »Edinostjo« brezdvomno podlegli. Zakaj v psovanju je »Edinost« avtoriteta, s katero ne skuša nihče konkurirati. Ampak, kaj smo mi krivi, ako se moramo posluževati od časa do časa neprijel-nega orožja? Nismo. Kolikokrat smo z are-menti dokazali, kako se je »Edinost« zlagala. Dokazovali smo zastoni, ker je »Edinost« svoja laži proti socialni demokraciji dalje objavljala, rekli bi — s podvojeno silo. Ako torej ne po-magajo argumenti, ako je vse naše dokazova-nje brezplodno, mar naj tedaj prenašamo mirno »Edinajške« laži in obrekovanja? Saj nismo ribel! Če že ne slovanska, teče po naših žilah vsaj človeška kri in če se razburji narodnjak, kadar se mu pove resnica, bi se nam zdelo, da se imamo pravico razburiti tudi mi, ako se kdo o nas laže in ako nas dan na dan obrekuje. »Edinost« je objavila, da so sodelovali pri ro-janski cerkveni slavnosti pevci Italijansko-socialističnega »Ljudskega odra«. Ko je ured-nik »Edinosti« pisal to vest, je vedel, da piše laž in je vedel, da vrši hudobno dejanje. Kaj pomaga argumentirati proti osebam, ki se ve-doma lažejo? Danes bi »Edinost« svojo laž in svojo zadrugo rada popravila, pa ne gre. Prav-namreč, da so si pod imenom »Ljudski oder« mislili italijansko-socialistični Circolo. Pre-puščamo urednikom »Edinosti«, da si mislijo, kar hočejo, kadar kaj pišejo. Ampak čitatelji berejo to, kar je napisano, in ne to, kar so si uredniki »mislili«. Sicer so pa tudi take »misli« uredništva zelo zelo nedostojne in tvorijo ono jajčjo dlako, katero išče »Edinost« vsikdar, ka-dar je v zadrugi. Kak si je mogoče misliti be-sedo ali poim »Circolo« pod imenom »Ljudski oder«? Ime »Ljudski oder« pomeni nekaj do-ločenega in nič splošnega. »Ljudski oder« je ime našega društva, ki je v Trstu edino s ta-kim imenom. In kadar se imenuje »Ljudski oder«, ki je v Trstu zelo popularen, mislijo vsi na naše društvo, in kadar se imenuje pevski zbor »Ljudskega odra«, mislijo vsi na naš tr-žaški slovenski socialistični pevski zbor. Ako je pa »Edinost« pridala imenu »Ljudskega odra« še italijansko-socialistični pridevek, je imela le namen, sugerirati svo-jim čitateljem posebno mnenje o »Ljudskem odru«. Hotela je to naše društvo diskrediti-rati, hotela ga je pokazati pred slovensko jav-nostjo kot slovensko renegatsko društvo. Preko tega se ne gre, pa če se postavijo uredniki »E-di-nosti« na glavo. Da govorimo resnico, nam je v dokaz dejstvo, da so ljudje, ki so čitali ime-novano notico v »Edinosti«, prihajali v »Ljud-

Cementne cevi
v vseh merah,
barvaste plošče
ltd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp., Ljubljana

Pisarna, delavnica in skladišče na Tržaški cesti. — Telefon šte. 206.

Stopnjice, bal-
koni, spome-
niki, stavbni
okrasni ltd.

ski oder» in popraševali, če je ona notica resnična, in da se je povsod zasramoval »Ljudski oder«. Tudi v »Narodnem domu«. Sedaj bi se »Edinost« rada oprala in pripoveduje, da so sodelovali pri imenovanju slavnosti pevci italijansko-socialističnega circola. Katerega circola? Pod katerim učiteljem? V Trstu in v predmestjih imajo italijanski sodrugi veliko društev, katerih ime se pričinja z besedo »Circolo«. Toda kateri »Circolo« je poslal svoje pevce in pevovodjo na imenovanje slavnosti? Tega »Edinost« ne pove. Ampak tudi tukaj je napisala »Edinost« laž, bodisi iz grde neprevidnosti, bodisi iz zlobe. Pod imenom »Circolo« se navadno smatra »Circolo di studii sociali«, ki edini v Trstu predstavlja za italijanske sodruge to, kar predstavlja »Ljudski oder« za slovenske. Ta »Circolo di studii sociali« pa nima svojega pevskega zbora. Informirali smo se in sedaj vemo, da italijansko-socialistični pevski zbor, ki se imenuje »Circolo corale fra lavoratori« ni sodeloval pri imenovanju slavnosti. Naj torej blagovoli »Edinost« to stvar pojasniti. Kadar bo »Edinost« to pojasnila, jo bomo naprosili, da nam pove, kakšne pesmi je pel imenovani Circolo pri cerkveni slavnosti. Zagotavljamo, da ni v Trstu enega samega socialističnega pevskega zbora, ki bi znal cerkvene pesmi. Ne verjamemo pa, da bi se Jurici dopadli socialistični zbori à la Marseljeza, »Inno dei lavoratori« itd. Kadar si bo ustvarila »Edinost« svoje mnenje o kakšnem našem nastopu ali delu, se bomo branili, bomo »Edinosti« odgovarjali in zagovarjali svoje mnenje. Dokler se bo pa »Edinost« lagala in si izmišljala proti socialistom nečedna dejanja, ne sme pričakovati od nas nič drugega kot krepko psovko in krepak fej, ki ga še vedno pošteno zasluži.

Vestnik organizacij.

Pevski odbor »Vzajemnosti« ima danes sejo. Centrala »Vzajemnosti« v Ljubljani ima danes 27. t. m. ob pol 9. zvečer v pisarni redno mesečno sejo. Zenski odsek »Vzajemnosti« vabi vse članice k mesečnemu sestanku, ki bo danes 27. t. m. ob 8. zvečer v društvenih prostorih, Selenburgova ulica 6, II. nadstropje. Pri sestanku bo predavala sodružica Štebjeva. Sestajkobska »Vzajemnost« v Ljubljani ima v nedeljo 28. t. m. ob 10. dopoldne v salonu gostilne g. Leona Pogacnika, Florjanska ulica št. 6, izredni občni zbor z dnevnim redom »dopolnilne volitve«. Vabljeni so tudi sodruzi nečlani. H kegljanju na dobitke v korist »Zarje« vabi vse ljubljanske sodruge kolodvorska podružnica Vzajemnosti. Kegljanje se vrši ob vsakem času v restavraciji »International«, kjer se izve tudi vse podrobnosti. Šišenski podružnica ima v ponedeljek, 29. t. m. sejo v pisarni konzumnega društva za Ljubljano in okolico. Vsi odborniki naj zanesljivo pridejo. Jesenice na Gorenjskem. V nedeljo 28. t. m. bo ob 3. popoldne v dvorani gostilne »pri Jeleni« na Savi javen ljudski shod z dnevnim redom »Delavski razredni boj in pomen kulturne organizacije za delavstvo«. Sodrugi, agitirajte za številno udeležbo. Postojna. Ondotna podružnica »Vzajemnosti« se vlijudno vabi, da napravi obračun. — Centralni blagajnik. Agitacijski sklad. Nabrane zneske za agitacijski sklad je oddal na pošto najkasneje dne 4. avgusta, da bo omogočen izkaz. Ljubljanski in okoliščanski sodrugi obračunajo lahko osebno na roke sodr. Lehmanu. Vposlati oziroma oddati je tudi pole. Prav posebno se opozarja na to sodrugi, ki so bili že ponovno opominjani. Sodrugi! Spominjajte se pri vsaki priliki agitacijskega sklada, ker naloge organizacije so velike. Četrtna nabrane svote pripade dotični podružnici »Vzajemnosti« oziroma lokalni organizaciji. Kdor želi polo, naj piše ponjo. Pevska podružnica »Vzajemnosti« naznanja sledeče: Podružnica »Vzajemnosti« kakor vse organizacije, ki žele sodelovanja pevskega zbora, naj se pismenim potom obračajo na pevsko podružnico. Delavski pevski zbori, ki žele note v prepisovanje, naj se istokotno oglašijo pismeno. Vsa pisma je naslavljati na sodr. Stefan Drazil, Sp. Šiška 56. Na ustnena vprašanja se ne bo več oziralo. — Vsa potrdila za denarna plačila, oziroma podporna članarino, dalje odgovori na vprašanja in društvena naznanila so le tedaj veljavna, ako nosijo pod podružničnim naslovom podpisane načelnika in blagajnika, oziroma posamezni člani zbora. Pevska podružnica »Vzajemnosti« prosi vse one sodrugi in prijatelje delavske pesmi, kateri uvidijo potrebo delavskega pevskega zbora v Ljubljani, da pristopijo v društveni krog kot podporni člani. Pevska podružnica ima mnogo izdatkov; zato upa, da store sodrugi svojo dolžnost ter podporajo v moralnem, se bolj pa v gmoelnem oziru podružnico, katere obstoj je odvisen od pozitivnosti sodrugov. — Pristop se prijavlja na posebnih tiskovinah, ki jih daje na razpolago društveni odbor, oziroma posamezni člani zbora.

Zadnje vesti.

ČEŠKO - NEMŠKA SPRAVA.

Praga, 27. julija. Spravna pogajanja so se odgodila do jeseni.

DUHOVNE VAJE ZA REKRUTE!!

Solnograd, 27. julija. Solnograški škof Katschthaler je odredil duhovne vaje za rekrute, ki bodo v jeseni nastopili vojaško službo. Rekrutom, ki so revni, je odkazal škof podporo, da se lahko udeležijo vaj.

ITALIJANSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

Trident, 26. julija. »Trentino«, glasilo italijanskih klerikalcev, izjavlja, da italijanska klerikalna stranka ne soglaša z nameravano ustavitvijo pravnih stolic na tržaški trgovski šoli Rivoltella, tem manj s predlogom naučnega ministra Hussareka, da bi se izpiti vršili na graški univerzi.

SUSPENZIJA SRBSKE CERKVENE USTAVE NA OGRSKEM.

Budimpešta, 26. julija. Uradni list objavlja cesarske odredbe, ki uničujejo avtonomijo srbske pravoslavne cerkve na Ogrskem. Razveljavljen je statut grško-iztočnega cerkvenega in narodnega metropolitanskega sveta, nadalje volilni red za pravoslavni cerkveni zbor v Karlovcih. (Ustava srbske pravoslavne cerkve je garantirala Srbom precejšnjo avtonomijo v cerkvenih in šolskih zadevah, volilni red za cerkvene zbore je dajal laičkemu elementu večino nad duhovništvom na cerkvenih zborih in

v cerkvenih instanah. Na cerkvenih zborih je dominirala srbska radikalna stranka, ki je v opoziciji proti brutalni ogrski vladi in njenemu eksponentu metropolitu Bogdanoviću.)

POPLAVE.

Budimpešta, 27. julija. V občini Gyergygo-Bekes se je utrgal oblak. Voda je uničila skoraj ves kraj. Ceste in mostovi so razdrti, tako, da niso prebivalci z ostalim svetom v nikakršni zvezi.

Berlin, 27. julija. Iz Tokia poročajo, da so na zahodni japonski obali nastale velike poplave, ki so uničile železniške proge. V Okani je utonilo 400 letoviščarjev.

TOČA IN POPLAVE V SRBIJI.

Belgrad, 27. julija. Zadnji teden je napravilo vreme velikansko škodo po deželi. V 200 občinah je pobila toča. Škoda znaša 10 milijonov. V Zagodini in Palanki se je bati lakote.

ANGLEŠKA ZBORNICA ZA OBOROŽEN »MIR«.

Izjava ministrskega predsednika.

London, 26. julija. Ministrski predsednik Asquith je v proračunski razpravi o državnih obrambi izjavil, da je razmerje Anglije do vseh držav najugodnejše; zlasti razmerje do Nemčije je prav prijateljsko in upa, da tako tudi ostane. Voditelj konservativne opozicije Bonar Law je povdarjal nevarnost trozveze za Anglijo kažoč na gibanje Italije in Avstrije ob Sredozemskem morju. Predlog radikalca Ponsondyja, da se skreči brambni proračun, je zbornica odklonila s 331 proti 39 glasovom.

JEZUITSKI ZAKON NA BAVARSKEM.

Monakovo, 27. julija. V državnem svetu je zbudil veliko senzacijo govor bivšega ministra Crailsheima, ki je napadal vlado zaradi njenega stališča v jezuitskem vprašanju; zlasti je grajal, da je vlada izdala svoj odlok, ne da bi se bila sporazumela z zveznim svetom. Tudi grof Torring in grof May sta bila vlado postopanje.

NAPAD NA DUHOVNIKA.

Bruselj, 27. julija. V nekem parku je napadel neki delavec abbéja Fleureta in ga ranil z nožem. Pri zaslišavanju je izpovedal, da bi bil ustrelil ministrskega predsednika, ako bi bil imel revolver. Delavec je iz Genta in baže anarhist. V resnici pa je navaden zločinec. Imenuje se Beyl. Iz armade je bil izključen, potem je služil v tujski legiji in je bil zaradi nekega prostega zločina obsojen na deset let ječe. Ranjenemu duhovniku je bolje.

TOVARNA ZGORELA.

Pariz, 27. julija. Tovarna za šampanje v Epemayju je pogorela do tal. Dva delavca sta zgorela. Več gasilcev je težko ranjenih. Škoda znaša skoraj en milijon kron.

PARNIŠKE NEZGODE.

Madrid, 27. julija. V Dijonu je zadel nemški parnik »Uranos« ob ribiški čoln in ga prerezal čez polovico. Ribiči so se rešili. Tudi parnik je poškodovan.

Filadelfija, 26. julija. Na parniku »Trinidad«, ki je vozil olje, je nastal ogenj, ki se je razširil po vsem parniku. Nastala je tudi eksplozija, ki je upepelila ves parnik.

TURČIJA.

Parlament.

Carigrad, 27. julija. Zbornica se bo pač odgodila, toda vlada ne misli na to, da bi jo razpustila. Vplivni mladoturški voditelji pozivljejo vlado, naj se čimprej predstavi zbornici; ako bi ne dobila zaupnice in hotela razpustiti parlament, naj vsaj varuje zakonite oblike in naj vpliva na to, da senat čimprej reši izpremembo ustave.

Vlada.

Carigrad, 27. julija. Muktar paša postane baže predsednik državnega sveta, sedanjí predsednik Kiamil paša pa bo imenovan namesto Muktarja za velikega vezirja. Vojni minister postane baže Halil paša namesto Nazima, dunajski poslanik Mavroyeni beg pa minister za pošto in brzojav.

Provizorični zakoni.

Carigrad, 27. julija. Ministrski svet je sklenil, da odpravi vse provizorične zakone, ki jih je bila izdala prejšnja vlada.

Policija.

Carigrad, 27. julija. Namesto častnikov, katerim je bila izročena policijska služba v mestu in v luki, bodo zopet imenovani civilni policijski uradniki.

Sultan se odpove?

Carigrad, 27. julija. V povsem resnih krogih govore, da je v kratkem neizogibna izprememba na prestolu. Sedanjí sultan je brez vpliva in brez moči. Iz vesti ni razbrati, kdo naj bi bil njegov naslednik; mnenje, da bi utegnil priti Abduł Hamid zopet na tron, je vseakor napačno.

Mladoturki.

Carigrad, 27. julija. Vlada je zaupno naznanila mladoturškim voditeljem, da ne bo ovirala njegove agitacije v zakonitih mejah, da pa bo nastopala z vso strogostjo, če se bo kalil red. Baže so mladoturški razdelili mnogo tisoč pušk med ljudstvo, in so računali s tem, da prideta vojna zborna iz Kirkilisa in Drinopolja, ki sta mladoturška, v Carigrad.

POLOŽAJ V ALBANIJI.

Konec vojnih sodišč.

Carigrad, 27. julija. Ministrski svet je sklenil odpraviti vsa vojna sodišča v Albaniji in Sirii.

Albanska komslija.

Carigrad, 27. julija. Komisija, ki je bila imenovana za pomirbo Albanije, je odpotovala. Sultan je sankcioniral instrukcije, po katerih se ima ravnati. Komisija bo sprejemala pritožbe proti uradam in uradnikom ter uvedla preiskavo. Uradnike, proti katerim so pritožbe upravičene, bo lahko takoj odstavila in jih nadomestila s takimi, ki znajo albansko.

Vstaši v Prištini.

Carigrad, 27. julija. Vstaški Albanci, ki so zasedli Prištino, so šteli deset tisoč mož. Čete se jim niso upirale. Odtod so vstaši odkorakali proti Verisoviču in hočejo marširati dalje proti Skoplju, kjer je baže vse navskriž. Od vseh strani korakajo čete upornikov proti Prištini.

Solun, 27. julija. V Prištini in Đakovici je položaj zelo resen. Število vstašev se neprenehoma množi.

Cetinje, 27. julija. Vstaši so prerezali brzojav med Prištino in Skadrom. Blizu Skadra se zbirajo vstaši v vasi Purin.

Gouldove milijarde.

Jay Gould je vreden sovrstnik Vanderbilta in Astorja. Ko je napočila zlata doba za brezsrčne oderuhe, ki so v državljanski vojni prodajali nerabno strelno orožje in podrtine za bojne ladje vladi, se je Jay Gould pričel učiti, kako človek lahko pridobi brez dela in truda veliko premoženje ako se mu ne smilijo njegovi bližnji, ki si jih je izbral, da jim z zvijačami vzame premoženje. Jay Gould je pričel spoznavati, da veljajo za najbolj ugledne in patriotične ljudi oni, katerih ni sram oropati vlado in svoje bližnje. Gould, ki je bil po poklicu strojar, se je odločil, da jih posnema in da postane bogat in »slaven« mož.

Prvi uspeh je dosegel pri neki pennsylvanski strojarni. Njegov zadržnik se je ustrelil, premetenemu Jay Gouldu je pa ostalo toliko denarja, da je pokupil za eno desetino vrednosti delnice Rutland- in Washington- železnice, ki je bila pred bankrotom. Ko je postal Jay Gould lastnik železnice, je odstavil mnogo prejšnjih višjih uslužbencev, ker so bili po njegovem mnenju preveč rahljotni in so premalo priganjali nižje uslužbence. Njih mesta je izpolnil z najhujšimi priganjači, ki so se ravnali po izreku: »time is money« (čas je denar).

Prvi uspeh je tako navdušil Jay Goulda, da se je odločil za nadaljne spekulacije.

Ko je Vanderbilt spodenega skopuha in oderuha Drewa zopet nastavljal v družbi Goulda in Fiska za ravnatelja Erie-železnice, se je Gouldu nudila najugodnejša prilika, da pokaže svojo žemjalnost pri opustošenju tujih žepov in blagajn.

Drew, premeteni skopuh, je pred leti zagrešil naslednjo mešetarsko lopovščino: Na borzi je prodajal delnice Erie-železnice za določen termin v taki množini, da so ljudje vedeli, da jih nima toliko, ker ni bilo toliko delnic na razpolago. Zategadelj so drugi spekulantje kupovali delnice po visoki ceni, misleč, da jih bo kasneje Drew zopet pokupil še za višjo ceno. Spekulantje so se uredili, ker niso računali s skopuhovo premetenostjo v kupčiji. Ko je prišel določeni dan za termin, se je pa Drew oglašil z 58 tisoč delnic, o katerih ni nihče vedel, da eksistirajo. Obveznice Erie-železnice so imele prikriti dostavek, da se jih sme eventuelno spremeniti v delnice. Drewu je ta mane- ver prinesel lepo vsoto denarja.

Ko je kasneje Vanderbilt postal gospodar Erie-železnice, se je čedna trojica, ki je tvorila ravnateljstvo, dogovorila, da tudi Vanderbilta oskubi na ta način. Izdali so zopet veliko število obveznic, ki so imele enak dostavek, katerega je pa Vanderbilt v divjem lovu za dolarjem prezl. Trojica je skrivaj po svojih mešetarijih kupovala obveznice, jih spreminjala v delnice in jih zopet vrgla na trg. Vanderbilt je pa kupoval delnice, da bi obdržal kurz na višini, zaeno pa utrdil svoje gospodstvo pri železnici. Ker ni vedel, da so obveznice spremeni- li v delnice, je svojim mešetarjem ukazal, da pokupijo vse, kar pride na borzo. Slednjič je vendar prišel slepariji na sled in je pri sodniku Barnardu, ki je bil odvisen od njega, izposloval proti sleparski trojici sodnijsko prepoved. Ravnateljji so se uklonili sodnijski prepovedi in so poslali po fantu 100 tisoč delnic na sodišče, da jih hranijo tam. Na potu so pa fantu vzeli neznan zlikovec zavoj in zginitili z bogatim plemom. Ko je čedna trojica zopet dobila na ta način delnice nazaj, jih je takoj vrgla na trg in so jih zopet pokupili mešetarji Vanderbilta. Ko so pa Drew, Gould in Filk imeli denar, so pa otresli njujorški prah s svojih čevljev in se preselili v bližnji Jersey City. Ko je Vanderbilt izvedel, da so ga sleparji zopet ujeli z novo zvijačo in da so sleparji na varnem, je divjal jeze. Storil je vse, da bi sleparske begune spravil za omrežje, nasprotno je pa sleparska trojica izvršila vse, kar je bilo v njeni moči, da prekrži njegove načrte in uzakonit sleparsko izdajo delnic.

Gould je imel pol milijona dolarjev s sabo, ko je odrinil v Albany, kjer je zborovala njujorška postavodajna zbornica. Podkupil je vsakega zakonodajalca, ki se je dal podkupiti, da bi dosegel uzakonitev sleparske izdaje delnic. Kmalu je prišel na lice tudi Vanderbilt s polno možnjo dolarjev, da bi uničil namen svojih nasprotnikov, katere je najbolj črtil med vsemi ljudmi na svetu. Vanderbilto je šlo tudi za čast: hotel je še v prihodnje veljati za najbolj premetenega spekulanta. Ali v tem boju je zmagal Gould. Čedni zakonodajalci so jemali denar od obeh, odločili so se pa za onega, ki je več od-

rinil. Nekemu senatorju je dal Vanderbilt 75 tisoč dolarjev, Gould pa nekemu drugemu 100 tisoč dolarjev.

Iz tega podkupovanja je nastal javen škandal. Določili so posebno komisijo, ki je le do- gnala, da so se vršila podkupovanja zaradi nekega železniškega zakona. V poročilu so pa zamolčali imena podkupovalcev in onih čednih zakonodajalcev, ki so podkupnino vzeli. Preiskava ni dosegla nič. Pa saj vrana vrani... Trojica se je zopet pobotala z Vanderbilto, ker je uvidela, da je zelo nevaren nasprotnik. Dala mu je dva milijona odškodnine. Vanderbilt se je pa odpovedal nadaljnim terjatvam. Obe stranki sta bili zadovoljni, ljudstvo je pa kot po navadi, kedar se spoprimejo veliki sleparji, zopet plačalo »ceho«.

Gould je pri tej umazani kupčiji spravil ogromen plen. Obenem se je pa naučil, da pri borzijskih pustolovščinah ne zadostuje, če kdo podkupi zakonodajne zbornice, temveč si mora pridobiti tudi pomoč sodnikov, ki mu lahko pomagajo pravočasno iz zadrege s sodnijskimi dokazi, ako je nastala potreba za tako akcijo.

Denar, ki ga je pridobil s korzarsko pustolovščino, je bila obratna glavica za nadaljne plenitve.

(Dalje prih.)

Posljite naročnino,
če je še niste!

Odgovorni urednik Fran Bartl.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska Tiskarna« v Ljubljani.

Potrtega srca naznanjam vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem
tožno vest, da je naša ljuba mati gospa

Marija Lombar

danes popoldne po kratki in mučni
bolezni v 47. letu svoje dobe preminila.

Pogreb drage rajnice bo v nedeljo
dne 28. julija 1912 iz mrtnice v
dež. bolnici na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 26. julija 1912.

Alozij Lombar.
sin.

Josip Molar
gostilničar

na Senenskem trgu v Gorici

vlijudno naznanja p. n. občinstvu v mestu in na deželi, da se
preseli s 1. avgustom t. l. v dobro znane
gostilniške prostore

„Pri belem Zajcu“
v Nunski ulici v Gorici

kjer bodem točil domača vina in stregel z dobro kuhinjo.
Za obilen obisk se priporoča

Josip Molar
gostilničar.

Delavske zadruge
za Trst, Istro in Furlanijo
iščejo mladega

uradnika ali uradnico

Zahteva se popolno znanje slovenskega
jezika in nekoliko italijanskega ali nemškega.
Mesto je nastopiti takoj.

Ponudbe naj se pošljejo na glavni urad
Delavskih zadrug v ulici S. Francesco št. 21.

Denar posojuje zasebnik reelnim osebam
5odstotno. Vrača se v obrokih v
5letih. Kukarki L. posterestante Berlin 47. ::

Celo noč
odprto
Kavarna Leon
Celo
noč odprto

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba. **Najnižje cene.**

Družine na deželi

vsprablja zelo rade praktične

MAGGI JEVE

kocke po 5 v;

samo z vrelo vodo polite
dajo takoj izvrstno tečno
govejo juho.

Prave samo z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem. Druge kocke niso MAGGI-jeve.

Naznanilo in priporočilo.

Slav. občinstvu iz Celja in okolice vljudno naznanjam, da sem preselil svojo

krojaško obrt

iz Gosposke ulice na

Glavni trg šte. 12

Potrulil se bodem kakor dosedaj tudi zana-
prej cenjene odjemalce postreči vedno z dobrim
blagom ter zmernimi cenami. — V zalogi imam
vsakovrstne zgotovljene obleke za gospode in
dečke. Izvršujem preproste in najfinije obleke po
meri v najkrajšem času.

V nadi, da mi ostanejo vsi dosednji od-
jemalci zvesti ter da si pridobim še mnogo novih
beležim s spoštovanjem

Josip Leon, krojaški mojster v Celju,
Glavni trg šte. 12.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir!

1 kg sivega, dobrega, pu-
ljenega 2 K; boljsega 2-40
K; prava polbelega 2-80K,
belega 4 K; belega puha-
stega 5-10 K; vefinega
snežnobelega, puljenega,
6-40 K, 8 K; puha sivega
6 K, 7 K, belega, finega
10 K; najfinejši prani puh 12 K. Naročila od 5 kg
naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega rde-
čega, modrega, belega
ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga,
120 cm široka, z dvema zglavnica, 80 cm dolgi,
60 cm šir., polnjena z novim sivim, prav stano-
vitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh
24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K,
zglavnice 3 K, 3-50 K, 4 K. Pernica, 200 cm dolga,
140 cm šir., 13 K, 14-70 K, 17-80 K, 21 K, zglavnica,
90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50 K 5-20 K, 5-70 K, spodnja
pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
116 cm šir. 12-80 K, 14-80 K. Razpošilja se po po-
vzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko
zamenja za neugajajoče se vrne denar. — Natančni
cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice šte. 758, Češko.

Gramofoni - automati !!

□ □ □ tovarniška zaloga □ □ □

GRAMOFON-AUTOMAT za gostil-
ničarje z vmetom po 10 ali 6 vin.
z 20 kom. in 1000 šrank samo 95 K

FINI GRAMOFON z 10 komadi in
1000 šrank samo . . . K 30-

Za vsak gramofon pisмено jamstvo.

Gramofon-Ateljeer

A. Rasberger

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam
ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo
gramofone, godbene automate in druge
mehanične godbene stroje. Lastna delav-
nica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, oglejte
si moje zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolesje v zalogi.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem svoj lokal
na Rimski cesti št. 11 opustila ter da bom imela svojo
trgovino s kolesi in izposojevalnico koles
od danes naprej samo na

Marije Terezije cesti št. 14 (pri „Novem svetu“).

Priporočam se slavnemu občinstvu za cenjena naro-
čila ter beležim z odličnim spoštovanjem

Ljubljana, 23. julija 1912.

Ana Gorec

MOJA ŽENA

in vsaka pametna in varčna gospodinja rabi namesto dragega kravjega sirovega, kuhanega
ali namiznega masla boljše, zdraveje, redilneje in izdatneje in skoro polovico ceneje

margarino „Unikum“

Dobiva se povsod ali pa naroča naravnost.

Združene tvornice za margarino in sirovo maslo

Dunaj, XIV. Diefenbachgasse 59.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel od g. Ane Gorec lokal
na Rimski cesti šte. 11 ter bom vodil naprej kot večletni poslovodja trdke Gorec
trgovino s kolesi in izposojevanje koles

obenem tudi popraviljanje motorjev, koles, šivalnih strojev i t. d. Priporočam se slav-
nemu občinstvu za cenjena naročila in za popravila ter za vse v to stroko spadajoča dela.

Beležim z odličnim spoštovanjem

PETER SKAFAR, strojni ključavničar in mehanik
Rimska cesta šte. 11 na dvorišču.

Naznanilo prodaje.

Vsled sklepa upniškega odbora in dovolila c. kr. deželne sodnije v Ljubljani se

trgovina trdke Franc Souvan sin v Ljubljani
na Mestnem trgu

sedaj nadaljuje ter se vse v konkurzno maso te trdke
spadajoče manufakturno in modno blago,

kakor: moško in žensko sukno, svila, preproge, odeje, zastori, za-
grinjala, linolej, pletenine, bela kotenina, platno, podloge itd.

prodaja po zelo nizkih cenah.

Prodajalo se bode vsak dan od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 7.
popoldne izvzemši ob nedeljah in praznikih.

V Ljubljani, dne 25. julija 1912.

Dr. Fran Tekavčič

odvetnik v Ljubljani kot upravnik konkurza.

Ana Gorec
Ljubljana

Marije Terezije c. 14
(Pri Novem svetu).

Trgovina s kolesi in deli.
Najboljše pnevmatike
Izposojevanje koles.

Naročajte se na Zarjo!

Na obroke.

Kdor hoče uro in verižico poceni kupiti,
naj piše natančen naslov. Vsled velikanskih
sklepov dobavljam v Avstro-ogrski takoj za
K 14— prava Srebrno Remontir ur os 3
srebrnimi pokrovi, fino gravirano. Naadale 14
karatno zlato verižico oklopno c. kr. puncir-
ana 60 gramov težko za K 140— pod mojimi
ugodnimi pogoji samo 4 K mesečno. Takoj-
šnje dobavljenje v vse kraje po povzetju
prvega zneska K 14—

R. Lechner,

Goldwarenhaus, Lundenburg No. 127

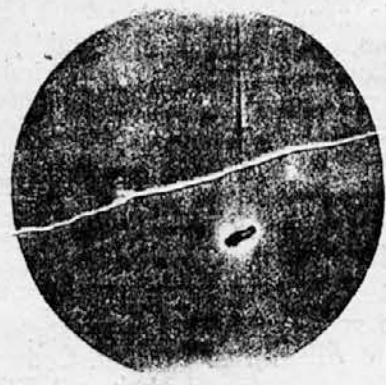
Ljubljana, Fr.
Jožefa cesta,
naspr. gl. pošte.
P. Magdič
Modna in
športna trgovina

Potniki
v severno in južno AMERIKO

se vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtnicama, električno
razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega
potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom,
svež kruh, posteljo, kopelj itd.

Odhod parnikov:

v sev. Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni.
Vsakovrstna pojasnila daje drage volje brezplačno pri glavni
agenturi za Kranjsko, Stajersko in Koroško:

SIMON KMETETZ, Ljubljana,

Kolodvorska ulica šte. 26.